

ילדים להורים המשתתפים בתוכנית ויסקונסין קוראים: די להשפלה!

נעמי כהן

הזו מוצלחת. האמנם? האם אותן נשים עברו כל כך הרבה קורסי הכשרה בכדי ללמוד את מהותה של עבודת נקיון???

בפועל, תוכנית ויסקונסין מספקת עבודה למאות פקידות, עובדים סוציאליים, מרצים וכו'. ואני שואלת: מדוע לא להעביר את הכסף הזה לאנשים קשי יום שעבדו קשה במשך כל חייהם, ולתת להם קצת נחת ולהעניק להם את האפשרות להעניק למשפחתם חיים בכבוד ללא השפלות מיותרות?

המזעזעז מכל בתוכנית הם האיומים החוזרים ונשנים לשלילת הקצבה: לא הגעת לקורס? נשללת ממך הקצבה החודשית; הרמת את קולך על אחת הפקידות? אופס! הלכה הקצבה; מה גם שבכניסה למשרדי התוכנית בעיר יושבים כעשרים שומרים שמטרתם "לרסן" את אותם אנשים חצופים שרק יעזו לכעוס או להתקומם על התוכנית. ההתייחסות אל האנשים המשתתפים בתוכנית היא כאילו הם חיות אדם.

כואב לי, כבת, לשמוע את הסיפורים הללו. כואב לי לראות את הורי שעבדו קשה כל חייהם במטרה להעניק לי ולאחי חיים נטולי דאגות ומחסור מושפלים כל כך, חסרי אוניס ממש, אל מול תוכנית נוראית המתיימרת להעניק להם ידע והכשרה אשר יועילו להם בשוק העבודה.

לפני כשבועיים עברה בכנסת הצעת חוק לשינויים בתוכנית ויסקונסין. השינוי החשוב ביותר הוא הפסקת האיומים בשלילת הקצבה. אחרי הכל, ברגע ששוללים למשפחה קצבה של חודש מכניסים אותה ללופ אכזרי - כיצד תשלם המשפחה משכנתא? חשבון מים? חשבון חשמל? מה עם אוכל? כשאבי ניגש לאחת הפקידות ושאל אותה על השינויים בתוכנית תשובתה הייתה: "אה, זה סתם נכתב בעיתון. אצלנו באשקלון שום דבר לא הולך להשתנות..."

אכן, מעורר תקווה. אני קוראת: די להשפלה! לאן נעלמה זכותו של אדם לחיות בכבוד? תנו להורים שלנו להזדקן ולחיות קצת בשלווה ללא מכשולים מיותרים וללא דאגות, שהיו מנת חלקם במשך כל כך הרבה שנים... תנו לחיות בשקט!

כבר כמעט שנתיים שאני עדה להשפלה היומיומית שעוברים הורי, יחד עם עוד רבים, במסגרת מה שנקרא 'תוכנית מהל"ב' או בשמה השני - 'תוכנית ויסקונסין'. במטרתה המקורית תוכנית ויסקונסין נועדה להחזיר אנשים מחוסרי עבודה אל מעגל העבודה. בפועל, הביצוע כושל. זאת בלשון המעטה.

הורי הם זוג מחוסר עבודה. שניהם כבר עברו את גיל חמישים. אבי סובל מבעיות בריאות וכך גם אמי. במשך שנים עבד אבי בעבודה פיזית קשה בעסק קטן משלו יחד עם אמי. לפני כמה שנים נאלצו שניהם לסגור את העסק ומאז הם מחוסרי עבודה. בשנתיים האחרונות, אני עדה מקרוב לתהליך האישי שהם עוברים במסגרת תכנית ויסקונסין, ומאזינה לסיפורים המזעזעים אותם הם מספרים לי מדי שבוע.

הורי נאלצים להשתתף בקורסים שונים בתחומי המחשבים, הכלכלה או התקשורת כאשר התירוץ שצומד מאחורי הקורסים הללו הינו: זו הדרך לחזור לשוק העבודה... כיצד קורס במחשבים אמור להחזיר את אבי, שמעולם לא נגע במחשב, לעבוד? אני מפקפקת אם ימצא אחרי הקורס עבודה בתור פקיד או מזכיר. את אמי, יחד עם קבוצה של נשים מבוגרות ואמהות לילדים קטנים, מעלים על אוטובוסים ושולחים לנקות בתי מלון בים המלח. ללא ספק מינהלת התוכנית עושה זאת אך ורק כדי להראות כיצד נמצאה עבודה לאותן נשים ועד כמה התוכנית

את אמי, יחד עם קבוצה של נשים מבוגרות ואמהות לילדים קטנים, מעלים על אוטובוסים ושולחים לנקות בתי מלון בים המלח. האם אותן נשים עברו כל כך הרבה קורסי הכשרה בכדי ללמוד את מהותה של עבודת נקיון???

לא הגעת לקורס? נשללת ממך הקצבה החודשית; הרמת את קולך על אחת הפקידות? אופס! הלכה הקצבה, מה גם שבכניסה למשרדי התוכנית בעיר יושבים כעשרים שומרים שמטרתם "לרסן" את אותם אנשים חצופים שרק יעזו לכעוס או להתקומם על התוכנית.

קצה הקרחון

עורכי דין בצמרת

כתבה של ענת רואה לכדה את אימרת השפר הבאה: "ברור שאני עושה מיליון דולר לשנה, אמר ל-The Marker עורך דין בכיר באחד מהמשרדים הגדולים. 'אחרת הייתי בא לעבודה בבוקר? שם עניבה?' (הארץ, 20.2.07, The Marker). אכן, סקופ: בפחות ממיליון דולר פשוט לא כדאי לבוא לעבודה בבוקר. בפעם הבאה שאתם קמים בבוקר, תחשבו על זה.

נעמי כהן היא

סטודנטית שנה א' לעבודה סוציאלית באוניברסיטת ת"א, גרה באשקלון